

<http://www.ma8itikes ekdromes>

Password: **XIOS**

Login

από Αθήνα
από Θεσσαλονίκη
από Μυτιλήνη
από Σάμο

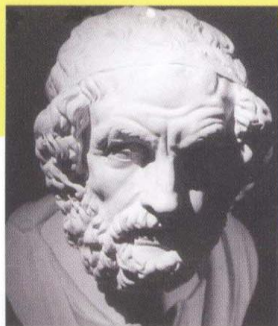
Θα γυρίσουμε
όλη τη Χίο

από Πειραιά
από Καβάλα
από Μυτιλήνη
από Σάμο
από Θεσσαλονίκη

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

copyright: άλφα πι, Δήμος Χίου

τα καμάρια μας...

Κι είπε ο Διομήδης ο βροντόφωνος ανάμεσά τους τότε:
«Νέστορα εμένα σπρώχνει η πέρφανη καρδιά και το κουράγιο
μεσ στους οχτρούς, κοντά που βρίσκονται, να μω να μη με νιώσουν,
τους Τρώες· ωστόσο να 'ρθει αν έλεγα μαζί μου κι ένας άλλος,
με πιο ξεθαρρεσιά θα πήγαινα και πιότερο κουράγιο.
Σαν πάνε δυο μαζί, στοχάζεται πριν απ' τον έναν ο άλλος
το που φελά»

Απόσπασμα από την "Ιλιάδα" του **Ομήρου** Κ219-224 Μεταφρ. Καζατζάκη-Κακριδή

Και από τότε στους Χιώτες, τους οποίους ο ομηρικός κόσμος έχει επιδράσει πολύ και στο χαρακτήρα και στις συνήθειες, έμεινε η συνήθεια να πηγαίνουν δυο-δυο!!!

...Όλα τα χρήσιμα γίνονται αν προμηθευτείτε τα απαραίτητα αναγκαία και αναβάλλεται εις άλλον καιρόν όλα τα λαμπρά. (Προ της δυστυχίας σας: τί σας έκαμεν ονομαστούς μεταξύ των Ελλήνων; Όχι βέβαια οι πολυτελείς εκκλησάι σας, όχι οι λαμπροί σας πύργοι, αλλά το γυμνάσιον, η βιβλιοθήκη σας, τα εργοστάσια, η φρόνιμος των κοινών διοίκησις και ο λοιπόν πολιτισμός σας εις ταύτα (λοιπόν) τα χρήσιμα πρέπει πάλιν να δώσετε προσοχήν εξαιρετον.

Από επιστολή του μεγάλου διαφωτιστή **Αδαμάντιου Κοραή** στους Χιώτες το 1822 μετά τις σφαγές που κατέστρεψαν το νησί. Οι Χιώτες τον άκουσαν. Φρόντισαν και το Γυμνάσιο και την Βιβλιοθήκη και επιδόθηκαν επιτυχώς στο εμπόριο και η ζωή στη Χίο σιγά-σιγά πήρε δρόμους ανάπτυξης.

Μοιρολογίστρες Χιώτισσες, πατριώτισσές μου, μανάδες, αδερφάδες, θυγατέρες μου, εσείς όλες αν τύχη μια μέρα και κατεβήτε στ' ακρογάλι, αν τύχη και περάσετε μπροστά στο άσπρο μου το μνήμα, σταθήτε μια στιγμή, τραγουδήστε μου ένα μοιρολόι από κείνα που σας άκουσα να τραγουδάτε σαν είμουνε παλληκάρι και πήγα στα χωριά της μαστίχας να μάθω τη λαλιά σας.

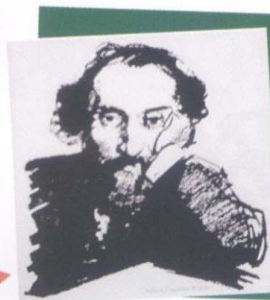
Γιάννης Ψυχάρης (1854-1929), από το επίγραμμα στον τάφο του

Σύμφωνα με επιθυμία του **Ψυχάρη** μεταφέρθηκαν τα οστά του από το Παρίσι στη Χίο (1932) και βρίσκονται στον τάφο του, στην περιοχή της Δασκαλόπετρας κοντά στο σημείο που αποβίβαστηκε ο Όμηρος ερχόμενος από τη Σμύρνη.

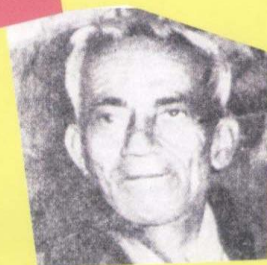
Ευρέθη μες τους Χιώτηδες με γνώση κι ένας Χιώτης κι εσκέφθη ο μεγάλος του και πρακτικός του νους πως μέσα στην Ελλάδα μας που πλημμυρούν τα φώτα Φρενοκομείον έπρεπε να γίνει πρώτα πρώτα.

Έγραψε το 1884 ο σατυρικός ποιητής **Γεώργιος Σουρής** (χιώτης από τη μητέρα του) όταν κτίστηκε το φρενοκομείο (Δρομοκαίτειον) με κληροδότημα του Χίου Τζωρτζή Δρομοκαίτη.

"Νάμαι, Ξανάρθα πίσω.
Κι έχω τραγούδια να σας πώ
πολλά, μα πριν σας τραγουδήσω,
Πού είν' τα κρίνα;
Πού είν' τα γιασεμιά;
Έχω μια θλίψη να κοιμήσω".

έγραψε επιστρέφοντας στο νησί μετά την Κατοχή
ο **Φώτης Αγγουλές** (1911-1964)
ο αγαπημένος ποιητής της Χίου.

Υπάρχει στο βάθος της ανήσυχης ψυχής της Χίου. Ένας υψηλός σκεπτικισμός απέναντι στα πάθη και στη μοίρα των ανθρώπων μια ευγενική ανοχή, που τείνει αυθόρμητα προς την κατανόηση και τη συγγνώμη.

Από κείμενο του λογοτέχνη **Γιώργου Θεοτοκά** που μιλάει για τους συμπατριώτες του τους Χιώτες.

...ο εκπαιδευτικός **Μιχάλης Παπαμαύρος** (1893-1963), ο γιατρός ερευνητής **Μίκης Παϊδούσης**, οι ποιητές **Κ. Χωρεάνθης** (1936-1996), **Γ. Βερίτης** (1915-1948), **Αχ. Παράσχος** (1838-1895), **Εμ. Ροΐδης** (1836-1904), **Λ. Πορφύρας** (1879-1932) οι αγωνιστές **Ευστρ. Αργέντης** (1775-1798), **Α. Κορωνιός** (1771-1798), οι ευεργέτες **Φιλ. Αργέντης** (1891-1974), **Ανδρέας Συγγρός** (1830-1899), οι ζωγράφοι **Γιάν. Μητοράκης** (1897-1963), **Ν. Παλούρης** (1928-2003), ο αρχιτέκτονας **Γ. Κανδύλης** (1913-1995), ο θεατράνθρωπος **Αθ. Λεμός** (1916-2006) και άλλοι πολλοί.

Μήνυμα Δημάρχου Χίου

Φίλες και Φίλοι,

Χίος, μία λέξη, χίλιες εικόνες και άλλα τόσα αρώματα.

Οι αναρίθμητες ομορφίες της δεν εξαντλούνται σε μια απλή περιήγηση και αιχμαλωτίζουν τον επισκέπτη. Το δάκρυ της μαστίχας, διαχρονική κληρονομιά της ευλογημένης Χιακής Γης, προσφέρει στο νησί τα προϊόντα του, που έχουν διαδώσει τη φήμη του σ' όλο τον κόσμο.

Η πόλη της Χίου, πολυπρόσωπη και φιλόξενη, σε μυεί στις ομορφίες της. Τα εστιατόρια, τα γραφικά ταβερνάκια με τις τοπικές λιχουδιές, κλέβουν την παράσταση και ικανοποιούν κάθε γούστο.

Η Χίος με τα αρχοντικά της και τα φημισμένα εσπεριδοειδή, σκορπά την ομορφιά της και τις αιθέριες ευωδίες της σε όλο το Αιγαίο.

Πεντακάθαρες, μαγευτικές παραλίες σε καλούν να τις ανακαλύψεις.

Η Χίος με τη ναυτική ιστορία της και το πολιτισμό της, τις γεύσεις της, τα μικρά υπέροχα, γραφικά χωριουδάκια συνθέτουν ένα πολύχρωμο καμβά με όλες τις αποχρώσεις του γαλάζιου και του πράσινου, καλούν τον επισκέπτη για περιήγηση.

Στο νησί μας η γραφικότητα, η αυθεντικότητα και η φυσική ομορφιά συνυπάρχουν στην καθημερινότητα και σε καλούν να τις απολαύσεις και τις τέσσερις εποχές του χρόνου.

Σε καλούν να ταξιδέψεις και να ξαναταξιδέψεις με προορισμό το φιλόξενο Δήμο μας.

Σας περιμένουμε, Σας καλωσορίζουμε στη Χίο.

Ένα ξεχωριστό προορισμό.

Ανακαλύψτε την !!!

Ο Δήμαρχος Χίου

ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΗΣ

Μήνυμα Προέδρου Επιτροπής Παιδείας Δήμου Χίου

Αγαπητοί συνάδελφοι εκπαιδευτικοί – μαθητές – γονείς,

Η Χίος είναι τόπος άγνωστος στους περισσότερους από εσάς, μιας και δεν είναι από εκείνους τους πολυδιαφημισμένους τουριστικούς προορισμούς.

Όμως, όσοι την έχουν επισκεφτεί, έχουν φύγει με τις καλύτερες εντυπώσεις. Κι αυτό γιατί δεν υστερεί ούτε σε ιστορία, ούτε σε μνημεία, ούτε σε πανέμορφες παραλίες, ούτε σε πολιτισμό και κουλτούρα, ούτε όμως και σε διασκέδαση και ψυχαγωγία.

Με μαγιά τα παραπάνω, θέλουμε να σας καλωσορίσουμε στο νησί του Ομήρου, της μαστίχας και της ναυτικής παράδοσης, και να σας υποσχεθούμε ότι θα περάσετε αξέχαστες διακοπές, σε τιμές πολύ ανταγωνιστικές και με συντροφιά τη Χιώτικη φιλοξενία που χαρακτηρίζει τους κατοίκους του μυροβόλου νησιού.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής Παιδείας
Δήμου Χίου

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΥΚΤΑΣ

ΑΓΟΡΕΣ

Με προϊόντα Χίου!

Δοκιμάστε τα χιώτικα αναψυκτικά πορτοκαλάδες, μανταρινάδες, αλλά και βυσσινάδα και την ονομαστή σουμάδα που συνοδεύει πάντα τους χιώτικους γάμους.

Αγοράστε τοπικά προϊόντα ζυμαρικών (θα τα μαγειρέψετε στο σπίτι!).

Πάρτε μαζί σας αμυγδαλωτά (μια χιώτικη εκδοχή των αμυγδαλωτών) και **μασουράκια** με μαστίχα ή με ανθόνερο ή σιροπιαστά. Θα σας αρέσουν!

Διαλέξτε λικέρ με τη γεύση της μαστίχας ή με το άρωμα των εσπαιριδειδών. Εξαιρετικά!

Οπωσδήποτε γλυκά του κουταλιού. Μεγάλη ποικιλία και γνήσιες χιώτικες γεύσεις από τα εσπαιριδοειδή.

Φυσικά θα αγοράσετε καραμέλες μαστίχας και το γνωστό γλυκό υποβρύχιο με μαστίχα.

Καλλυντικά όλα με βάση τη μαστίχα.

Σαπούνια, σαμπουάν, κρέμες, οδοντόκρεμες, αντιηλιακά και άλλα πολλά.

Το κατόχημα της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών αλλά και ιδιωτικές επιχειρήσεις προσφέρουν προϊόντα με φαντασία με ποιότητα.

Και μη ξεχάσετε να πάρετε μαζί σας βιβλία που έγραψαν χιώτες ή που αφορούν τη Χίο.

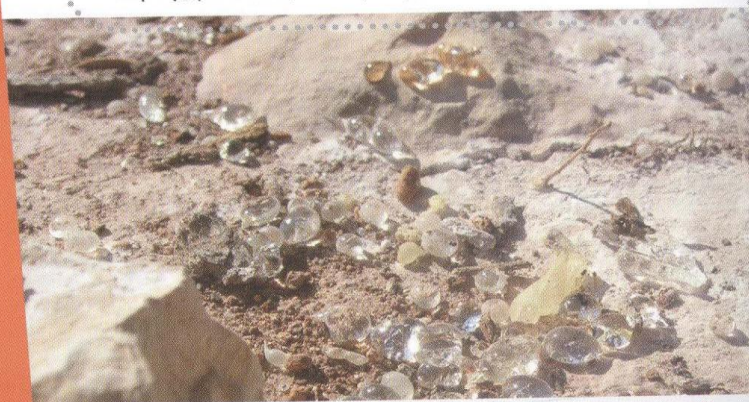

Πάμε εκεί

παγκόσμια αποκλειστικότητα

Από όλο τον κόσμο μόνο στη **Νότια Χίο** παράγεται από τους σκίνους η μαστίχα (Σκίνοι που στάζουν ένα είδος κόμι υπάρχουν κι αλλού).

Η παραγωγή της μαστίχας είναι χρονοβόρα και επίπονη. Τα σκίνα **“κεντιούνται”** (χαράζονται) πολλές φορές και το μαστίχι που στάζει πάνω σε ειδικό άσπρο χώμα μαζεύεται κούκουδο-κούκουδο. Πλένεται στεγνώνει και ένα-ένα κούκουδο ξύνεται με μαχαίρα και καθαρίζεται. Όλοι οι καλλιεργητές της μαστίχας δίνουν το προϊόν τους στην Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου που φροντίζει για την επεξεργασία τη συσκευασία και τη διάθεση της μαστίχας στο εμπόριο.

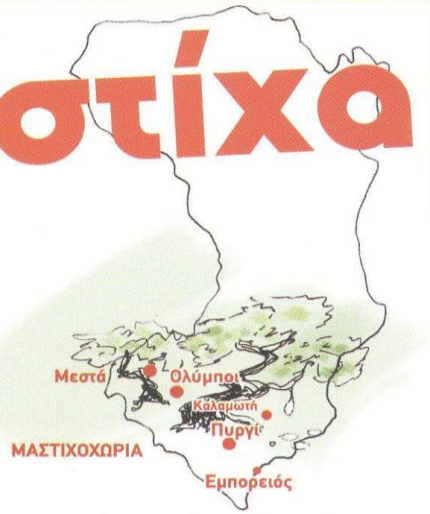

ΤΑ ΚΑΣΤΡΟΧΩΡΙΑ ΚΑΝΟΥΝ ΤΗ ΧΙΟ ΖΕΧΩΡΙΣΤΗ
Η μαστίχα ήταν γνωστή από την αρχαιότητα. Συστηματικοί ήταν όμως το εμπόριο της οι Γενοβάτες για δύο αιώνες (14-16ος αι.) όταν κατέλαβαν τη Χίο. Έτσι για να την προστατέψουν από τις πειρατικές επιδρομές της εποχής, κάθε μαστιχοχώρι κτίστηκε με τη μορφή κάστρου. Δηλαδή γύρω από ένα κεντρικό πύργο τα σπίτια ενωμένα το ένα με το άλλο, χωρίς αυλές ξετυλίγονταν αφήνοντας στενούς δρόμους. Τα τελευταία σπίτια του χωριού, πάντα ενωμένα χωρίς παράθυρα στους εξωτερικούς τους τοίχους σχημάτιζαν το τείχος του κάστρου όπου υπήρχε μία συνήθως είσοδος που έμεινε το θράδι.

Να πούμε κι αυτό

Μετά τους Γενοβάτες τη Χίο κατέλαβαν οι Οθωμανοί (1566-1912) που συνέχισαν να εκμεταλλεύονται τη μαστίχα, την οποία λάτρευαν και τη διοχέτευαν στα χαρέμια. Έτσι **παραχώρησαν προνόμια στο ησίο** για χάρη της. (Ελάφρυναν τους φόρους, δεν υπήρχε παιδομάζωμα, οι χριστιανοί μπορούσαν να κτυπούν τις καμπάνες, υπήρχαν δημογέροντες, κ.α.). Όταν λοιπόν το 1822 οι Χιώτες ξεσηκώθηκαν με τους άλλους Έλληνες, οι Οθωμανοί **οργισμένοι από την αχαριστία των ραγιάδων** κατάρραξαν και ερήμωσαν το ησίο.

που βγαίνει η **μαστίχα**

Η **φρουριακή αρχιτεκτονική μορφή** που έχουν τα μαστιχοχώρια σήμερα είναι εμφανής στα **Μεσσήνη**, στους **Ολύμπους** και στο **Πυργί**. Το Πυργί είναι ονομαστό και για τις εγχάρακτες γεωμετρικές διακοσμήσεις στις προσόψεις των σπιτιών, που είναι γενοστατικές προέλευσης (graffito). Οι ντόπιοι τα λένε “**ξυστά**” γιατί δημιουργούνται με το ξίσσιμο του σοβά με ένα πηρούνι. Στο Πυργί και στους Ολύμπους σώζονται οι κεντρικοί Πύργοι. Στα Μεσσήνη ο πύργος έχει γκρεμιστεί και στη θέση του έχει κτιστεί ο ναός των Ταξιαρχών.

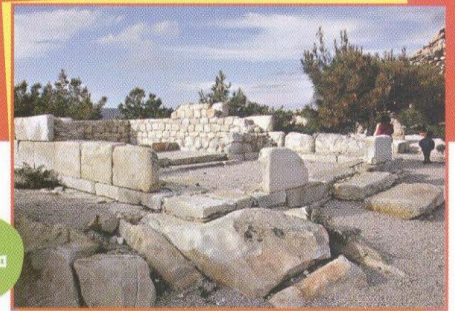
οπωσδήποτε

για το καλοκαίρι
Η παραλία κοντά στο λιμάνι του Εμπορείου είναι **ηφαιστειογενής**. Έτσι οι πέτρες (βόλια ή λιλάδια στην τοπική διάλεκτο) είναι μαύρα. Η παραλία ονομάζεται “**Μαύρα Βόλια**” και είναι από τις πιο πολυσύχναστες και από τις πιο όμορφες του νησιού. Βορειοανατολικά του Εμπορείου είναι η **Κώμη**, επίγειο της **Καλαμωτής** (μεγάλο μαστιχοχώρι). Είναι μια υπέροχη μεγάλη αμμουδερή παραλία με πλήθος παραθεριστών.

αείζει τον κόπο

Το Πυργί έχει επίγειο τον **Εμπορείο**. Ο Εμπορείος κατοικήθηκε από τους νεολιθικούς χρόνους. Αν θέλετε να δείτε τα σπίτια ανθρώπων του 6ου π.χ. αιώνα δεν έχετε παρά να **επισκεφθείτε τον οικισμό** των 50 περίπου κατοικιών στις πλαγιές του λόφου του Προφήτη Ηλία (βόρεια του λιμανιού). Στην κορυφή υπάρχει **ναός της Αθηνάς**, ερείπια από **οχύρωση ακρόπολης** και το “**μέγαρο**”! (κατοικία του άρχοντα).

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

• Στο Πυργί μπορείτε να πιείτε καφέ στην πλατεία και να βρείτε να αγοράσετε αναμνηστικά και δωράκια. • Στον Εμπορείο στο λιμάνι μπορείτε να φάτε στις ταβέρνες. • Καλό φαγητό υπάρχει και στην πλατεία των Μεσσήνων όπως και στον λιμένα Μεσσήνων (επίγειο του χωριού). • Στα Μεσσήνη θα βρείτε και είδη λαϊκής τέχνης από ντόπιους καλλιτέχνες. • Στα Αρμόλια (χωριό πριν το Πυργί) μπορείτε να αγοράσετε πήλινα αντικείμενα. Παλιά ήταν μόνο από ντόπιους, σήμερα γίνονται και εξαγωγές.

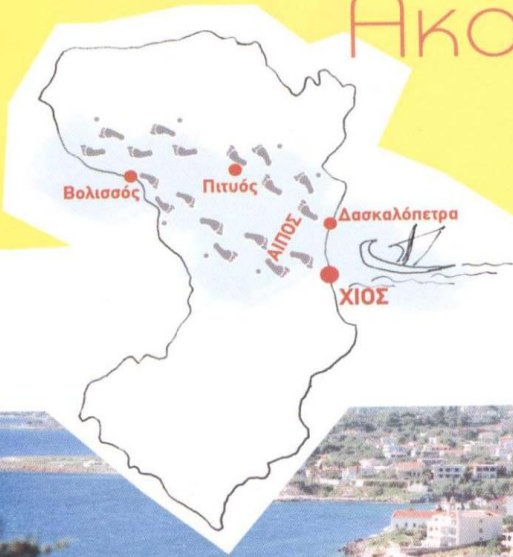
όσχετο

Όταν τη θεμελιώνανε οι άγγελοι την Πόλη απ' τ' Άγιον Όρος το νερό κι από τη Χίο το χώμα ΔΗΜΟΤΙΚΟ

το ξέρατε;

Μαστίχα. Έτσι επικράτησε να λέγεται σε όλο τον κόσμο το ρητινώδες υγρό που στάζει από τους σκίνους (μαστιχόδεντρα). Η λέξη μαστίχα προέρχεται από την ομηρική λέξη **μάσταξ** (στόμα) - **μαστάζω** = μασώ.

Ακολουθούμε τα βήματα του

η περιήγηση του τυφλού ποιητή

Η Χίος είναι μία από τις επτά πόλεις που διεκδικούν τον Όμηρο ως τέκνο της. Σήμερα πιστεύεται ότι ο Όμηρος γεννήθηκε στη Σμύρνη και ήρθε από την Ερυθραία στη Χίο με ψαροκάϊκο. Σύμφωνα με τον Ψευδορόδο αποβιβάστηκε στην περιοχή της Δασκαλόπετρας. Αν και τυφλός ακολουθώντας έναν φροντισμένο δρόμο της αρχαιότητας (γνωστό μας ως Ελληνόστρατα της οποίας ίχνη σώζονται μέχρι σήμερα) ανέβηκε το οροπέδιο Αίπος έφτασε στο χωριό Πυτιός και από εκεί πήγε στη Βολισσό.

Αργότερα επέστρεψε στην πόλη της Χίου, παντρεύτηκε, απέκτησε δύο κόρες και δίδασκε στο "διδασκαλείο" του αποκτώντας μεγάλη φήμη. Πηγαίνοντας για την Αθήνα παρασύρθηκε το πλοίο του στη Ίο όπου και πέθανε.

Η Δασκαλόπετρα ήταν ανέκαθεν σημείο αναφοράς και συγκέντρωνε το ενδιαφέρον των περιηγητών. Η παράδοση την ονομάζει «Πέτρα του Ομήρου» και θέλει στο κέντρο να καθόταν ο δάσκαλος-ποιητής και γύρω του οι μαθητές. Στην πραγματικότητα είναι ένας βράχος που κατά την αρχαιότητα ήταν υπαίθριο ιερό της θεάς Κυβέλης και βρίσκεται στο Βροντάδο (6 χλμ. από την πόλη).

Η ύπαρξη στη Χίο του γένους των Ομηρίδων (απόγονοι του Όμηρου που τραγουδούσαν και δίδασκαν τα Ομηρικά Έπη) ίσως να σχετίζεται με το "Σχολείο του Ομήρου" όπως αναφέρεται ο βράχος της Δασκαλόπετρας σε παλιές γκραβούρες και βιβλία και επικράτησε να λέγεται μέχρι τις μέρες μας.

οπωσδήποτε

έχει ενδιαφέρον

Το χωριό Πυτιός (ευεί που έφτασε ο Όμηρος ανεβαίνοντας το όρος Αίπος) είναι κτισμένο πάνω στη μόνη φυσική διόδο που ενώνει την ορεινή ΒΑ Χίο με την ΒΔ. Ο Πύργος του Πυτιούς που κτίστηκε τον 14ο μ.Χ. αιώνα για στρατιωτικούς λόγους, χρησιμοποιήθηκε τελευταία φορά το 1912 στην απελευθέρωση της Χίου. Ευεί είχε το αρχηγείο του ο τελευταίος Τούρκος στρατιωτικός διοικητής του νησιού και με τα κανόνια του έβαλε κατά του Ελληνικού στόλου που έπλεε στις ανατολικές αιχμές. Ο Πύργος έχει αποματασταθεί και η επίσκεψη σ' αυτόν από τη μόνη είσοδο στο υψηλότερο σημείο του έχει μεγάλο ενδιαφέρον.

'Ομηρου

Η Βολισσός, το μεγαλοχώρι της ΒΔ Χίου φιλοξένησε για κάποιο διάστημα τον Όμηρο. Εδώ ο Όμηρος δίδαξε τα δύο παιδιά κάποιου ονομαζόμενου "Χίου" και έγραψε και τα έργα του, τα γνωστά ως "παίγνια". Η Βολισσός σήμερα είναι ένα ζωντανό χωριό, διαθέτει ένα υπέροχο, κτηριακά, σχολείο που στεγάζει όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Σε καλή κατάσταση σώζεται και το **βυζαντινό της κάστρο**. Κοντά στη Βολισσό υπάρχει ο ναός και ο τόπος μαρτυρίου της Χιώτισσας **Αγίας Μαρκέλλας**. Ενδιαφέρον έχει και το λαογραφικό μουσείο της Βολισσού.

ΕΔΩ ΕΦΤΑΣΕ Ο ΟΜΗΡΟΣ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Η Δασυαλόπετρα προσφέρεται για καφέ και φαγητό όλες τις ώρες.
- Καλό φαγητό θα βρείτε και στο Πνυτιός.
- Στη Βολισσό τόσο μέσα στο ίδιο το χωριό όσο και στο χεραιμό λιμάνι της Βολισσού, τα λιμνιά, υπάρχουν στέμια για καφέ και ταβέρνες για φαγητό.

Όσχετο

Πνίγονται η βία κι οι τύρανοι
σε μια σταγόνα αλήθειας.
Γ. ΔΙΑΜΠΟΥΣ, Σύγχρονος χιώτης ποιητής

...και καπετάνιο Χιώτη!

Το 1474 επισκέφθηκε τη Χίο ο Χριστόφορος Κολόμβος για να πάρει από τους έμπειρους στα ναυτικά Βρονταδούσους πληροφορίες ναυσιπλοΐας, χάρτες και πλήρωμα.

Το Πάσχα στον Βροντάδο γιορτάζουν την Ανάσταση με ρουκετοπόλεμο ανάμεσα σε δύο ενορίες (Άγιος Μάρκος VS Παναγία Ερυθιανή!).

Θέαμα φαντασμαγορικό που ξεκίνησε επί Τουρκοκρατίας, αρχικά με κανονιοβολισμούς από μικρά κανονάκια που έφεραν οι ναυτικοί Βρονταδούσοι από τα παροπλισμένα πλοία τους.

Συνεχίζοντας βόρεια και παραθαλάσσια από τον ναυτικό Βροντάδο φτάνουμε στη **Λαγκάδα**. Ονομαστός ναυτότοπος κι αυτός. Το λιμάνι της είναι από τα πιο γραφικά και τα πιο ζωντανά του νησιού: Ταβέρνες, καφέ-μπαρ, βαρκούλες και καϊκία!

Ακόμα πιο βόρεια ο δρόμος οδηγεί στα **Καρδάμυλα**. Τόπος ναυτικών και εφοπλιστών. Τα καρδαμυλίτικα πλοία ταξιδεύουν στις θάλασσες όλου του κόσμου!

Στην πόλη της Χίου τον καινούργιο χρόνο τον υποδέχονται με «**βαποράκια**».

Ομοι-

ώματα εμπορικών και πολεμικών πλοίων που φτιάχνουν τα αγόρια κάθε γειτονιάς. Στην Εμπορική Τράπεζα της Προκουμαίας καθώς και στο Ιο Γυμνάσιο Χίου μπορείτε να δείτε ένα τέτοιο βαποράκι.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Θα πρέπει να αναφερθούμε και στην φυσική ομορφιά της Βόρειας Χίου καθώς και στην γραφικότητα των χωριών της σκαρφαλωμένα πάνω στα βουνά. Στην ορεινή Βόρεια Χίο έβγαινε στην αρχαιότητα ο περίφημος αριούσιος οίνος που έκανε τη Χίο ονομαστή σ' όλο τον τότε κόσμο.

Ο Μέγας Αλέξανδρος «έγραψε γράμμα» στους Χιώτες! Αναζητήστε την «επιστολή» στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Χίου. Πλήθος από ενδιαφέροντα σας περιμένουν εκεί.

Το Βυζαντινό Μουσείο, πρόσφατα ανακαινισμένο, στεγάζεται στο Μετζητιέ Τζαμί κοντά στην πλατεία της πόλης. Διπλό το ενδιαφέρον! Και στο χώρο και στα εκθέματα.

Το Ναυτικό Μουσείο έχει μια ξεχωριστή γοητεία. Αφού το «σεργιανίσετε» όμως, δείτε στην αυλή του κι ένα γλυπτό με τα ονόματα των ναυτικών που χάθηκαν στον πόλεμο. Η σύγχρονη τέχνη υπηρετεί μια ιδέα.

Στον Κάμπο υπάρχει και Μουσείο Εσπεριδοειδών. Ο πολυχώρος στον οποίο λειτουργεί θα σας μείνει αξέχαστος.

Στην Καλλιμασιά υπάρχει Λαογραφικό Μουσείο.

Στα Μαστιχοχώρια υπάρχει το Σπήλαιο της Συκιάς, κοντά στο χωριό των Ολύμπων. Από την είσοδό του «κατεβαίνει» στη γη 12,5 μέτρα και είναι από τα πιο αξιόλογα και όμορφα σπήλαια της Ελλάδας.

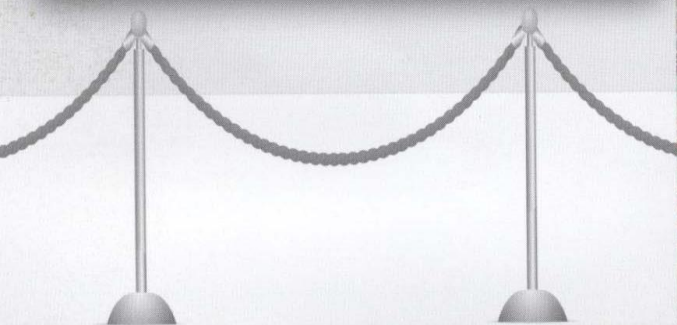
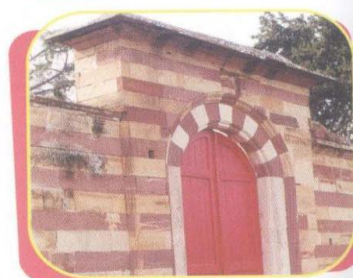
Στη βόρεια Χίο στο χωριό Άγιο Γάλας βρίσκεται ένα σύμπλεγμα τριών σπηλαίων. Στο στόμιο του Μεσαίου Σπηλαίου υπάρχει η εκκλησία της Παναγίας της Αγιογαλουσαινάς, του 13ου-14ου αι. Ανασκαφικές έρευνες στα σπήλαια έφεραν στο φως ευρήματα Νεολιθικής Εποχής που φυλάσσονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χίου.

Διαμάντια στη Χιώτικη

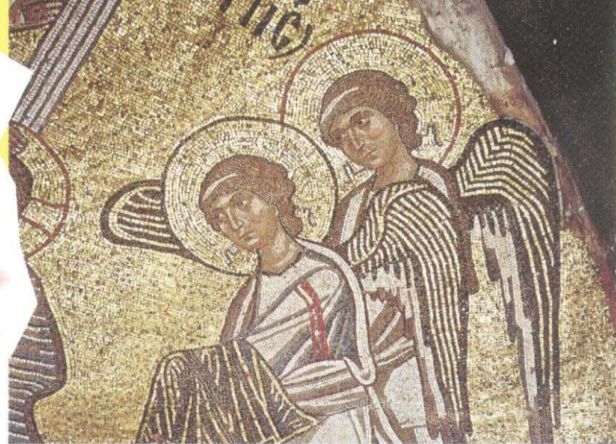
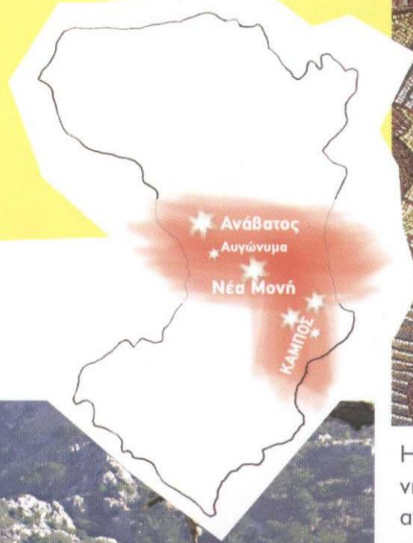
Ο Κάμπος βάπτισε τη Χίο μυροβόλο

Νότια της πόλης της Χίου αρχίζει η περιοχή του Κάμπου γεμάτη με περιβόλια εσπεριδοειδών (πορτοκάλια, μανταρίνια, νεράτζια, κίτρα, λεμόνια) και διάσπαρτη με αρχοντικά σπίτια μοναδικά δείγματα αρχιτεκτονικής τέχνης. Η περιοχή μορφοποιήθηκε έτσι την εποχή της Γενοατοκρατίας και η εξαγωγή των εσπεριδοειδών ήταν ένας από τους παράγοντες μεγάλης ακμής και ανάπτυξης του νησιού τον 17ο, 18ο και 19ο αιώνα.

Τα Καμπούσικα αρχοντικά (εξοχικές κατοικίες των ισχυρών Γενοואτών) κάνουν την περιοχή ένα ανοιχτό μουσείο που κηρύχτηκε ως τόπος ιστορικός και φυσικού κάλους με προεδρικό διάταγμα. Την άνοιξη, εποχή ανθοφορίας των δέντρων, ο περίπατος στον Κάμπο γίνεται ακόμα πιο όμορφος καθώς γεμίζει από τις μυρωδιές των περιβολιών.

ζώνη

Η **Νέα Μονή** κτίστηκε τον 11ο αιώνα στο κέντρο του νησιού από τον Κωνσταντίνο Μονομάχο. Αποτελεί ένα από τα **λαμπρότερα δείγματα της βυζαντινής αρχιτεκτονικής** και ζωγραφικής με **εξαιρετα ψηφιδωτά**. Η Μονή έπαιξε μεγάλο ρόλο στην πνευματική αλλά και στην οικονομική ζωή του τόπου μιας και της ανήκαν μεγάλες εκτάσεις γης, σ' όλο το νησί. Ο αριθμός των κτισμάτων μέσα και έξω από το τείχος που την περιβάλλει, μαρτυρούν τον πλούτο και τις ημέρες ισχύος που πέρασε. Είναι ένα μνημείο που υποβάλλει δέος με την παρουσία του και έχει ανακηρυχτεί από την UNESCO **μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς**.

οπωσδήποτε

Ανεβείτε!

Ένας εγχαταλελειμένος σήμερα οικισμός στην κορυφή ενός βράχου που είναι δύσκολο να φτάσεις σ' αυτόν, όπως υποδηλώνει και το όνομά του, αλλά και δύσκολα εντοπίζεται, μιας και τα σπίτια, απλά ορθογώνια από πέτρα, δεν ξεχωρίζουν από το περιβάλλον. Αυτός είναι ο **"Ανάβατος"**, που λόγω μορφής και βυζαντινής προέλευσης χαρακτηρίζεται ως ο "Μυστικός του Αιγαίου". Επί αιώνες κατέφευγαν εκεί οι κινηγημένοι Χιώτες για να σωθούν ώσπου το 1822 για να γλυτώσουν από την μανία των Τούρκων έπεσαν στον γυρεμό και έτσι έγινε ο **Ανάβατος** ένας χιώτικος Ζάλογος.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Κοντά στον **Ανάβατο** βρίσκεται το χωριό **Αυγιώνιμα** εξαιρετο δείγμα μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής που διατηρείται και αναδεικνύεται και γι' αυτό συγκεντρώνει πολλούς επισκέπτες. Σίγουρα μπορεί να φάει κανείς πολύ καλά εδώ μεσημέρι ή βράδυ.
- Στην επίσημή σας στη **Νέα Μονή** πρέπει να υπολογίσετε ότι 1 μ.μ. έως 4 μ.μ. το μοναστήρι είναι κλειστό.

άσχετο
Το πολύ περισσότερο
καλά το ίδιο.
ΧΙΩΤΙΚΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

Σήμερα

μένουμε στην

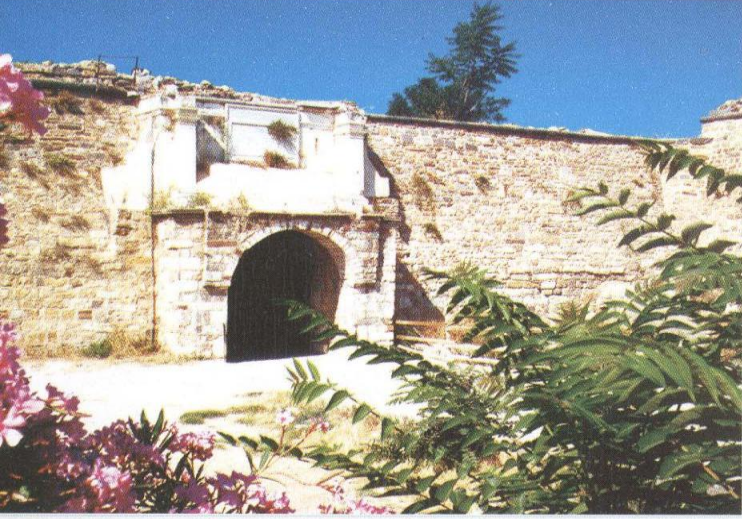
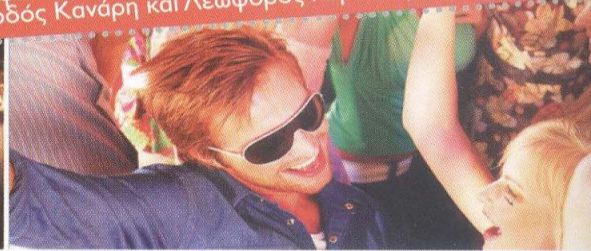
ΣΤΑΘΕΡΑ ΕΔΩ!

Στην ίδια περίπου θέση από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα αναπτύσσεται η πόλη και το λιμάνι της Χίου. Το λιμάνι πήρε τη σημερινή του μορφή το 1904 (η Χίος ήταν ακόμη σε τούρκικη κατοχή). Φυσικά σημαντικές βελτιώσεις ώστε να αντιμετωπίζονται οι διαρκώς μεγαλύτερες ανάγκες έγιναν και γίνονται συνεχώς.

Να πούμε κι αυτό

Τους αρχαίους χρόνους το λιμάνι της πόλης χαρακτηριζόταν ως "άνετο και ευλίμενο". Τον 1ο π.Χ. αιώνα ο βασιλιάς της Ιουδαίας Ηρώδης (γνώστος από τα γεγονότα της γέννησης του Χριστού) πηγαίνοντας από τη Μυτιλήνη αναγκάστηκε λόγω τρικυμίας να έρθει στη Χίο όπου έλαβε καλή φιλοξενία. Ανταποδίδοντας, εχρηματοδότησε "εκ νέου κατασκευή του λιμανιού" που ήταν παραμελημένο. Το Τζαμί κοντά στην πλατεία όταν ολοκληρώθηκε το 1895 ήταν παραθαλάσσιο, γιατί το λιμάνι έφτανε ως εκεί! Η Εταιρία Λιμένος και Προκυμαίων που ανέλαβε την κατασκευή του σημερινού λιμανιού το 1895 ανήκε σε Έλληνα καλλιτέχνη γραφέα στο κτήριο που σήμερα είναι ταξιδιωτικό πρακτορείο (οδός Κανάρη και Λεωφόρος Αιγαίου γωνία).

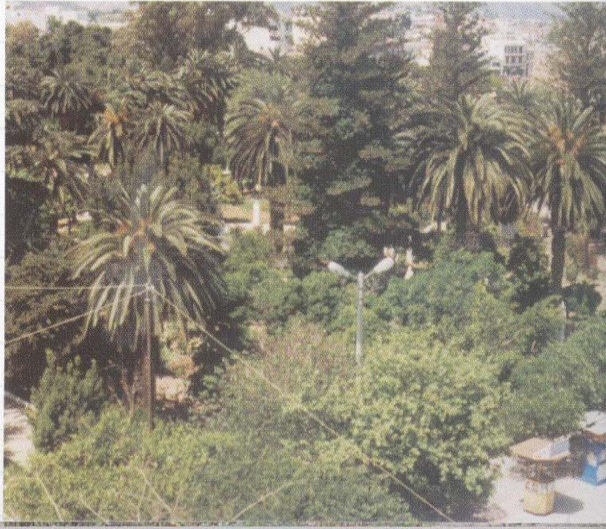

Το κάστρο της Χίου συνδυάζει δύο στοιχεία που το κάνουν μοναδικό. Είναι δίπλα στη θάλασσα (ενάλιο) και είναι και κατοικήσιμο. Εκτός αυτών το κάστρο κρύβει μέσα του θησαυρούς. Κοντά στην κεντρική του είσοδο βρίσκεται η **Σκοτεινή Φυλακή** που κράταγαν οι Τούρκοι το 1822 70 πρόσκυτους πριν τους απαγχονίσουν. Δίπλα είναι το **Παλατάκι του Ιουστινιάνου** (15ος αι.). Στην πλατεία του Φρουρίου είναι το **Τούρκικο Νεκροταφείο** όπου βρίσκεται και ο τάφος του Καρά Αλή του οποίου ανατίναξε τη ναυαρχίδα του ο Κανάρης έξω από το λιμάνι της Χίου. Πιο μέσα ο **ναός του Αγίου Γεωργίου** που ήταν Χριστιανικός – γκρεμίστηκε και έγινε τζαμί και στη συνέχεια αυτό μετατράπηκε σε ορθόδοξη εκκλησία. **Η περιήγηση στο Κάστρο αξίζει.**

Θα τους δούμε στον Κήπο

Μια περιήγηση στον **Δημοτικό Κήπο** είναι και μια γνωριμία με τα καταξιωμένα πνευματικά τέκνα του νησιού αφού οι προτομές τους είναι παρατεταχμένες γύρω από το άγαλμα του μπουρηνιωτή ηρώα του χαριανού Κωνσταντίνου Κανάρη που ευδιμήθη τις διαγραφές της Χίου τον 1822 ανατινάζοντας την τουρκοκρατική ναυαρχίδα. Έτσι στον Κήπο θα βρούμε τις προτομές του Ζουρή, του Ψυκάρη, του Πορφύρα, του Στυμνιερή, του Θεοτομά, του Αγγελουά, και άλλες. Τον Όμηρο όμως θα τον βρούμε απέναντι στο Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο ενώ το άγαλμα του Κοραή έξω από την ομώνυμη βιβλιοθήκη της Χίου.

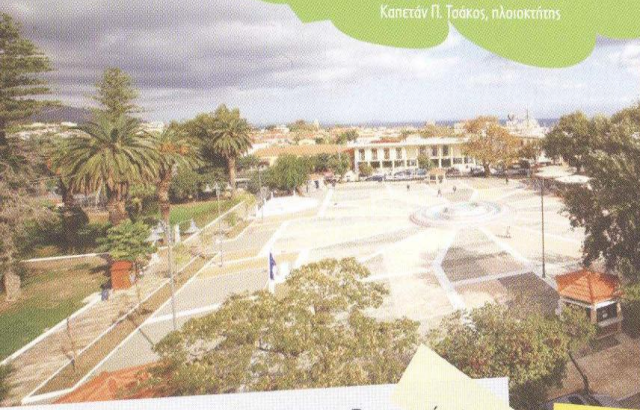

πόλη

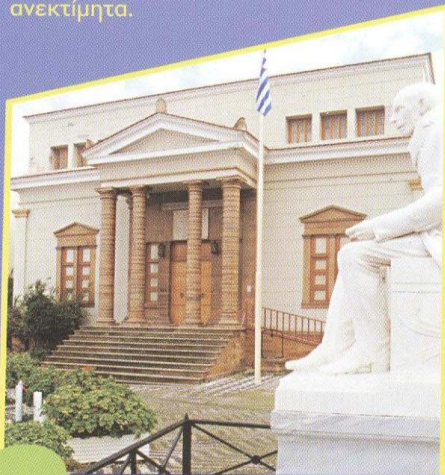

Η οδός **Απλωταριάς** (αρχίζει από την πλατεία και οφείλει το όνομά της στο ότι παλιά εκεί οι έμποροι άπλωναν μεταξωτά νήματα για να στεγνώσουν – η Χίος ήταν ονομαστή για τα μεταξωτά της – και άλλεςπραμάτειες) είναι ο **εμπορικότερος δρόμος** της Χίου. Βρίσκονται εκεί συγκεντρωμένα καλά μαγαζιά που σχετίζονται με τον τομέα της ένδυσης. Περιπατώντας στην Απλωταριά θα συναντήσετε και καφέ. Έτσι τα ψώνια γίνονται πιο ξεκούραστα και ο δρόμος πιο ζωντανός και πιο ενδιαφέρον. Μην παραλείψετε όμως να εξερευνήσετε και τις παρόδους. Κρύβουν ευχάριστες εκπλήξεις!

άσχετο
Από τη φτώχεια έμαθα πολλά από τον πλούτο τίποτα
Καπετάν Π. Τσάκος, πλοιοκτήτης

Η βιβλιοθήκη "ΚΟΡΑΗΣ" κάνει τη Χίο περήφανη. Το 1792 ήταν παράρτημα της Σχολής της Χίου. Σε δικό της κτήριο πήγε το 1817 στο σημερινό κτήριο είναι από το 1885. Πολλαπλά πολύτιμη –ως βιβλιοθήκη, πινακοθήκη, μουσείο, ερευνητικό κέντρο- συγκεντρώνει το ενδιαφέρον όλων για τους θησαυρούς που περιέχει. Επισκεφτείτε την και βγαίνοντας καθίστε στα σκαλοπάτια της και αντικρίστε. Εδώ κτυπάει η καρδιά της πνευματικής Χίου. Μπροστά σας το Ιο Γυμνάσιο Χίου –η περίφημη "Σχολή της Χίου" ένα πανεπιστήμιο της εποχής. Εκεί βρίσκεται και ένα σημαντικότατο μουσείο για την εκπαίδευση. Με σπάνια παλιά όργανα μουσικής και αντικείμενα της Χιώτικης ιστορίας ανεκτίμητα.

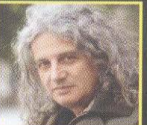

σύγχρονοι, διάσημοι και ... χιώτες

Ο ακαδημαϊκός και αστροφυσικός της NASA, **Σταμάτης Κριμιζής**, που γεννήθηκε στον Βροντάδο της Χίου το 1938, συμμετείχε ως εκπαιδευτικός και πρωτοπόρος ερευνητής στα σπουδαιότερα διαστημικά προγράμματα των Η.Π.Α. και της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας. Με πολλά βραβεία και επικεφαλής σημαντικών θέσεων έχει διευθύνει δραστηριότητες εκατοντάδων επιστημόνων. Προς τιμήν του το 1999 η Διεθνής Αστρονομική Ένωση (I.A.U.) έδωσε τ' όνομά του («Κριμιζής») σ' έναν αστεροειδή.

Ο σκηνοθέτης, σεναριογράφος, ηθοποιός και παραγωγός (κινηματογράφου και θεάτρου) **Δήμος Αβδελιώδης** γεννήθηκε στη Χίο το 1952. Από τα γνωστότερα έργα του είναι οι πολυβραβευμένες σε Ελλάδα και εξωτερικό ταινίες «Το δέντρο που πληγώναμε» και «Η εαρινή σύναξις των αγροφυλάκων».

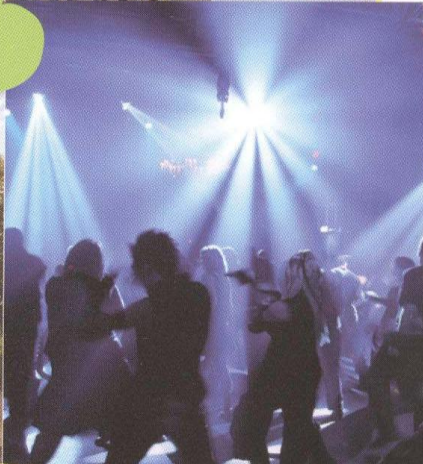
Ο **Παντελής Θαλασσινός**, χιώτης από πατέρα, γεννήθηκε στον Πειραιά το 1956. Έχει γράψει πλήθος από τραγούδια γνωστά σε όλη την Ελλάδα («Απόψε λέω να μην κοιμηθούμε», «Καράβια Χιώτικα», «Ήθελα να 'μαι εισιτήριο στην τσέπη σου», κ.ά. πολλά). Έχει κάνει μουσική για το θέατρο, τον κινηματογράφο, και έχει συνεργαστεί με πολλούς καταξιωμένους καλλιτέχνες του μουσικού χώρου.

Ο **Κώστας Μαρδός** γεννήθηκε το 1956 στο Θολοποτάμι της Χίου. Δημοσιογράφος και συγγραφέας είναι κυρίως γνωστός από τις τηλεοπτικές εκπομπές «Σε πρώτο πλάνο», «Το πρόσωπο του Σαββάτου» και τη ραδιοφωνική εκπομπή «Πολιτική με νότες». Υπήρξε πολιτικός συντάκτης στην εφημερίδα «Έθνος» και έχει τιμηθεί με το δημοσιογραφικό βραβείο "Μπότση".

Η **Γρώ Μανέ** γεννήθηκε στ' Αρμόλια της Χίου, Ηθοποιός του θεάτρου έχει παίξει και σε κινηματογραφικές ταινίες, στο ευρύ κοινό όμως έγινε γνωστή κυρίως από τις συμμετοχές της σε τηλεοπτικές σειρές («Το δας εξαιμαρτείν», «Εγκλήματα», «Ελλάς το μεγαλείο σου», κ.ά.).

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Μπορείτε να φάτε μέσα στο Κάστρο και στην πόλη, κυρίως στην Προυμαία.
- Πιείτε τον καφέ σας μέσα στο Δημοτικό Κήπο ή στα cafe bar που βρίσκονται στην παραλία γύρω από το λιμάνι.
- Τοπικά προϊόντα θα βρείτε κυρίως στα μαγαζάκια της Προυμαίας αλλά και στους δρόμους γύρω από αυτήν.

Η πλατεία της Χίου -πλατεία Βουνακίου είναι τόπος συνάντησης των απανταχού Χίων, ιδίως το καλοκαίρι μιας και τριγύρω της απλώνονται όλα τα σημεία που δραστηριοποιούν τους ντόπιους. Δημαρχία, Νομαρχία, η οδός Απλωταριάς με τα καταστήματα το Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο. Τράπεζες, το λιμάνι, και από εδώ ξεκινούν σχεδόν όλες οι βασικές οδικές αρτηρίες. Το βασικότερο όμως η πλατεία είναι συνέχεια του Δημοτικού κήπου από τα πιο γοητευτικά μέρη για καφέ και κουβέντα!

© **αλφα πι**

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Σάμο (Samos) 57 Nm, Λαδωνήρι (Ladonhira)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Ουρουσέρη - To Urussir 9 Nm

Προς Αίγινα (Aegina) 178 Nm

Προς Αίγινα (Aegina) 178 Nm

Προς Αίγινα (Aegina) 178 Nm

Προς Αίγινα (Aegina) 178 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Πάρος - To Piraeus 133 Nm

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)

Προς Τεσσελι (Tessaly) To Τεσσελι (Turkey)